

การจัดการความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก อ.พล จ.ขอนแก่น

บทที่ ๑ บทนำ

หลักการและเหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ประกอบกับกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่จะช่วยให้ การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผล การปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน เข้าใจหลักการ และกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก
๒. เพื่อให้ผู้บริหารมีเครื่องมือในการควบคุม กำกับการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร
๓. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติมีแนวทาง กระบวนการและขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ชัดเจนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจ ตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงกับกลยุทธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก
๕. เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก มีแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

๑. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและพิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
๒. มีการวิเคราะห์และระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้นในอนาคต หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน อาจส่งผลกระทบในด้านลบหรือสร้างความเสียหาย
๓. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ อันเป็นผลทางบวกโดยวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับและโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์
๔. กำหนดให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงาน

๕. มีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากล

เป้าหมาย

๑. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติงานประจำปีให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด
๒. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยงและจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๓. สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ
๔. เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง
๕. ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและการบริการความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมทั่วทั้งองค์กร
๖. การบริหารความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร

ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้นและทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคและอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย

ประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการดำเนินการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

๑. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารความเสี่ยงจะช่วยคณะทำงานบริหารความเสี่ยงและผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
๒. สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนสมมุติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรรวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
๓. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมด การบริหารความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงธรรมาภิบาล
๔. เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของสถาบันเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสามารถปกป้องผลประโยชน์ รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร

๕. ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจ ในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน
๖. ช่วยให้การพัฒนากำบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำและกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน

นิยามความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยง

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาส/เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน หรือสิ่งที่ทำให้แผนงานหรือการดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบัน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อองค์กรในที่สุด ทั้งในแง่ของผลกระทบที่เป็นตัวเงิน หรือผลกระทบที่มีต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงขององค์กร

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการกำหนดแนวทางหรือมาตรการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง เพื่อมุ่งหวังให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์

ความเสี่ยงจำแนกออกเป็น ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. ความเสี่ยงทางด้านการดำเนินงาน (Operational Risk :OR) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุก ๆ ขั้นตอน อันเนื่องมาจากขาดการกำกับดูแลที่ดีหรือขาดการควบคุมภายในที่ดี โดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์/เทคโนโลยีสารสนเทศ/บุคลากรในการปฏิบัติงานและความปลอดภัยของทรัพย์สิน
๒. ความเสี่ยงทางด้านการเงิน (Financial Risk : FR) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพคล่องทางการเงิน ความสามารถในการทำกำไรและรายงานทางการเงิน
๓. ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : SR) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์อย่างไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบาย เป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร
๔. ความเสี่ยงทางด้านกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ (Compliance Risk : CR) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ

ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล หมายถึง โอกาสที่ผลผลิตของการดำเนินงานไม่บรรลุผลลัพธ์อันเนื่องมาจากการขาดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ แบ่งเป็น

๑. ความเสี่ยงจากการดำเนินงานที่สอดคล้องกัน (key Risk Area)

สาเหตุเกิดจาก

- ๑.๑ เนื้อหาของแผนงาน โครงการไม่ตอบสนองต่อประเด็นยุทธศาสตร์หรือนโยบายของจังหวัด กลุ่มจังหวัดและรัฐบาล ความสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาลคือหลักภาวะความรับผิดชอบ
- ๑.๒ ขาดการประสานการดำเนินงานระหว่างภาคีหุ้นส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จอย่างยั่งยืนของแผนงานโครงการ ความสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาลคือหลักการมีส่วนร่วม

๒. ความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์ทางการเมือง (Political Risk)

สาเหตุเกิดจาก

ขาดความรับผิดชอบต่อการใช้งบประมาณจำนวนมากให้เกิดความคุ้มค่าโดยมีกลไกที่พอเพียงในการตรวจสอบประเมิน จนอาจส่งผลกระทบต่อทางลบจากสื่อมวลชนได้ ความสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาลคือหลักคุณธรรมหลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า

๓. ความเสี่ยงด้านการตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน (Negotiation Risk)

สาเหตุเกิดจาก

๓.๑ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้ได้รับประโยชน์โดยตรงต่อแผนงานโครงการ ความสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล คือหลักการมีส่วนร่วม

๓.๒ การดำเนินงานตามแผนงานโครงการมิได้กระจายผลประโยชน์ที่ถูกต้องชอบธรรมไปยังส่วนราชการที่ควรได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง ความสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล คือ หลักความคุ้มค่า

การรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

การรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหมดตามลำดับให้ฝ่ายบริหารรับทราบและให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยง เป็นการรายงานผลการวิเคราะห์ ประเมินและบริหารจัดการความเสี่ยงว่าความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หรือไม่ ถ้ายังมีเหลืออยู่และอยู่ในระดับความเสี่ยงสูงมากเพียงใด เสนอวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้นให้ผู้บริหารได้ทราบเพื่อให้ทราบและพิจารณาสั่งการ ทบทวน นโยบาย รวมถึงการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. หนังสือรับรองผลการประเมินผลการควบคุมภายใน (ระดับหน่วยงานของรัฐ) หรือ แบบ ปค.๑ เป็นหนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ ตามหลักปฏิบัติปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ วรรคสาม (ระดับองค์กร/หน่วยตรวจสอบภายในเป็นผู้จัดทำรายงาน)
๒. รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน หรือ แบบ ปค.๔ เป็นแบบรายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ (ระดับส่วนงานย่อย/สำนัก/กอง เป็นผู้จัดทำรายงาน)
๓. รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน หรือ แบบ ปค.๕ เป็นแบบรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ (ระดับส่วนงานย่อย/สำนัก/กอง เป็นผู้จัดทำรายงาน)

การติดตามและทบทวน

เป็นการติดตามผลของการดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยงว่ามีความเสี่ยงว่ามีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ รวมถึงเป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น ประกอบด้วย การบริหารความเสี่ยงระดับสำนัก/กอง มุ่งเน้นให้เกิดผลสำเร็จตามภารกิจหลัก ตามกฎหมายจัดตั้งและแผนการบริหารราชการประจำปีงบประมาณ ดังนั้น โครงการหรือกิจกรรมที่ต้องดำเนินการ วิเคราะห์ ประเมินและบริหารจัดการความเสี่ยง จึงเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งได้รายงานไว้ในการจัดวางระบบควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก และเป็นโครงการตาม ยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่มอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดรับผิดชอบ ดำเนินการประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในแต่ละปีงบประมาณ

บทที่ ๒

ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชน

ที่ตั้งของหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก มีพื้นที่ ๔๐.๕๐ ตารางกิโลเมตร ประชากรทั้งหมด ๘,๗๓๙ คน ตั้งอยู่ที่ทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอำเภอพล หมู่ที่ ๑๔ บ้านหนองแกคำ ตำบลโจดหนองแก อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น อยู่ห่างจากอำเภอพลประมาณ ๑๒ กิโลเมตร

จำนวนหมู่บ้านในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก มี ๑๔ หมู่บ้าน ประกอบด้วย

หมู่ที่ ๑ บ้านโจดหนองแก	หมู่ที่ ๘ บ้านเหมือดแอ่
หมู่ที่ ๒ บ้านวังขอนพาด	หมู่ที่ ๙ บ้านสว่าง
หมู่ที่ ๓ บ้านหนองแวง	หมู่ที่ ๑๐ บ้านหัวสะพาน
หมู่ที่ ๔ บ้านหนองหว่า	หมู่ที่ ๑๑ บ้านหนองลิม
หมู่ที่ ๕ บ้านเตาเหล็ก	หมู่ที่ ๑๒ บ้านชัยพลศิลป์
หมู่ที่ ๖ บ้านประดู่	หมู่ที่ ๑๓ บ้านศรีชมพู
หมู่ที่ ๗ บ้านหนองเรือ	หมู่ที่ ๑๔ บ้านหนองแกคำ

วิสัยทัศน์

“เก่งการศึกษา พัฒนาความเป็นอยู่ โครงสร้างพื้นฐานครบถ้วน ทุกภาคส่วนพัฒนา ปัญหาเสพติดหมดไป”

องค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก จำเป็นต้องวางแผนเพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาโดยกำหนดให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ได้แก่ แผนพัฒนาชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนระบบชาติ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัดขอนแก่น

๒. สภาพทางสังคม

- ๑. การศึกษา** จากการสำรวจพื้นฐานพบว่า ประชากรอายุ ๑๕ -๖๐ ปี เต็ม ร้อยละ ๙๙ อ่าน เขียนภาษาไทยได้ และคิดเลขอย่างง่ายได้ ร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ หรือเทียบเท่า และที่ไม่ได้เรียนต่อมีงานทำ ร้อยละ ๙๙ ด้านการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่ดีปัญหาคือ ยังไม่สามารถที่จะแข่งขันกับเมืองใหญ่ ๆ ได้ การแก้ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก ได้จัดกิจกรรมให้กับเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การสนับสนุนอาหารเสริม (นม) อาหารกลางวัน ในเขตโรงเรียนในพื้นที่
- ๒. การสาธารณสุข** จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรส่วนมากที่มีสุขภาพที่ดี มีการคัดกรองสุขภาพให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยง โรคที่มักเกิดแก่ประชากรในชุมชน เช่นกัน ได้แก่ โรคความดัน เบาหวาน โรคเอดส์ โรคไขเลือดออก มือ เท้า ปากในเด็ก และโรคติดเชื้ออุบัติใหม่ มีสถิติเข้ารับการรักษาพยาบาล ปัญหาคือประชาชนบางรายไม่ยอมไปคัดกรองหรือตรวจสุขภาพประจำปี การแก้ไขปัญหาคือ องค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแกและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโจดหนองแก

๓. **อาชญากรรม** องค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก ไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น แต่มีเหตุลักขโมยทรัพย์สินของประชาชนและทำลายทรัพย์สินของทางราชการ ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการป้องกันเหตุดังกล่าว ส่วนมากครัวเรือนได้ป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการติดกล้องวงจรปิดในที่สาธารณะ ติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบทางร่วมทางแยก รวมทั้งได้ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการ ในช่วงเทศกาลที่วันหยุดติดต่อกันหลายวันเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนแต่ปัญหาที่พบเป็นประจำคือการทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่นโดยเฉพาะในสถานที่จัดงานดนตรี งานมหรสพ เป็นปัญหาที่ประชาชนได้รับผลกระทบเป็นจำนวนมาก การแก้ไขปัญหาคือ การแจ้งเตือนให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานของตน ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงผลกระทบ ผลเสียหาย และโทษที่เกิดจากการทะเลาะวิวาท ขอความร่วมมือไปยังผู้นำ ฝ่ายปกครอง การขอคำสั่งจากตำรวจ หรือ อปพร. เพื่อป้องกัน หรือระงับเหตุไม่ให้เกิดความรุนแรง
๔. **ยาเสพติด** ปัญหายาเสพติดในชุมชน จากการที่ทางสถานีตำรวจภูธรพล ได้แจ้งให้ทราบนั้นพบว่าในเขตพื้นที่รับผิดชอบมีผู้ที่ติดยาเสพติดแต่เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นถือว่าน้อย และยังไม่พบผู้ค้า เหตุผลเนื่องจากว่าได้รับความร่วมมือกับทางฝ่ายปกครอง ผู้นำ ประชาชน ที่ช่วยสอดส่องดูแลเป็นประจำ การแก้ไขสถานการณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแกสามารถทำได้ตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น การรณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ จะเป็นเรื่องของตำรวจแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ได้ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด
๕. **การสังคมสงเคราะห์** องค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก ได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ดังนี้
- ๕.๑ ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
 - ๕.๒ รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
 - ๕.๓ ประสานการทำบัตรผู้พิการ
 - ๕.๔ ตั้งโครงการช่วยเหลือผู้ยากไร้ ยาจน รายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง
 - ๕.๕ ตั้งโครงการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านคนจน

๓. ระบบบริการพื้นฐาน

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก มีระบบบริการพื้นฐานดังนี้

๑. **การคมนาคม** มีการติดต่อกับอำเภอ ใช้ถนนเส้นต่าง ๆ เป็นถนนลูกรังภายในและถนนลาดยางสายในตำบลออกมาเชื่อมกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ)
 - ทางหลวงแผ่นดิน ที่ ขก. ถ ๙๒-๐๐๑ จากสามแยกมิตรภาพหมายเลข ๒ บ้านโสกขามน้อย ต.โสกนกเต็น ระยะทาง ๕.๘๕๐ กิโลเมตร (ลาดยาง)
 - ทางหลวงแผ่นดินที่ ขก. ถ ๙๒-๐๐๒ จากแยกทางหลวงท้องถิ่น ที่ ขก. ถ ๙๒-๐๐๑ ถึงบ้านชัยพลศิลป์ ระยะทาง ๑๒.๓๕๐ กิโลเมตร
 - ถนนแยกทางหลวงท้องถิ่น ที่ ขก. ถ ๙๒-๐๐๑ ถึงบ้านโคกล่าม ระยะทาง ๖ กิโลเมตร (ลาดยาง)

๒. **การไฟฟ้า** การขยายเขตไฟฟ้า ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ปัญหาคือไฟฟ้าส่องสว่างทางหรือที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด เนื่องจากพื้นที่ที่มีความต้องการให้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างนั้นยังไม่เป็นที่สาธารณะ องค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก จึงไม่สามารถดำเนินการได้เช่นเดียวกับถนน การแก้ปัญหาคือ ประสานความร่วมมือกันในหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ และวิธีการที่จะดำเนินการแก้ไขอย่างไร ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก ได้ตั้งงบประมาณในส่วนนี้ไว้แล้ว และได้แจ้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงเหตุผลเพื่อที่จะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน
๓. **การประปา** ในเขตพื้นที่รับผิดชอบทั้ง ๑๔ หมู่บ้าน มีระบบประปาเป็นของตัวเอง สามารถให้บริการได้ครอบคลุมทุกหลังคาเรือน คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ และมีน้ำใช้ตลอดทั้งปี ปัญหาคือ มีข้อร้องเรียนเรื่องน้ำประปาขุ่นบ่อยครั้ง สาเหตุเนื่องจากเป็นท่อประปาที่เก่าเกิดการตกตะกอนของน้ำ ประปาบางหมู่บ้านสามารถที่จะผลิตเป็นน้ำประปาสำหรับบริโภคได้ ปัจจุบันได้มีการขุดเจาะบ่อบาดาลเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน การพิจารณาโครงการต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนต่อไป
๔. **โทรศัพท์** มีหอกระจายข่าวในเขตพื้นที่ ๑๔ หมู่บ้าน
๕. **ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง** มีไปรษณีย์ประจำตำบล ๑ แห่ง
- ๔. ระบบเศรษฐกิจ**
๑. **การเกษตร** ประชากรในเขตร้อยละ ๗๐ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ระบุได้ดังนี้
- อาชีพเกษตรกรรม	ร้อยละ ๗๕
- อาชีพทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์	ร้อยละ ๑๐
- อาชีพรับราชการ รับจ้าง	ร้อยละ ๔
- อาชีพค้าขาย	ร้อยละ ๘
๒. **การประมง** มีการขุดบ่อเลี้ยงปลา เพื่อบริโภคและจำหน่ายทั้ง ๑๔ หมู่บ้าน
๓. **การปศุสัตว์** เป็นการประกอบอาชีพในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงไก่ เป็ด โค กระบือ
๔. **การบริการ** มีบริการโรงแรม ๑ แห่ง ร้านอาหาร ๑๐ แห่ง
๕. **การท่องเที่ยว** ในเขตไม่มีแหล่งท่องเที่ยว แต่ได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในชุมชน เช่น การจัดงานประเพณีต่าง ๆ การจัดสร้างสวนสาธารณะสำหรับใช้พักผ่อนหย่อนใจ
๖. **อุตสาหกรรม** องค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก มีกิจการโรงสีขนาดเล็ก ๑๐ แห่ง
๗. **การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ** มีสถานบริการน้ำมันขนาดเล็ก ๑๒ แห่ง ซุปเปอร์มาร์เก็ต ๒ แห่ง ตลาดนัด ๑ แห่ง ร้านค้าต่าง ๆ ๓๖ แห่ง
๘. **แรงงาน** จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรที่มีอายุ ๑๕ - ๖๐ ปี อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ร้อยละ ๘๕ เมื่อเทียบกับอัตราส่วนกับจังหวัด ร้อยละ ๗๓.๘๘ ซึ่งสูงกว่ามาก แต่ค่าแรงงานในพื้นที่ต่ำกว่าระดับ

จังหวัด โดยเฉพาะแรงงานด้านเกษตรกรรม ประชากรอายุระหว่าง ๒๕ -๕๐ ปี บางส่วนไปรับจ้างทำงาน
นอกพื้นที่ รวมทั้งแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศ ปัญหาที่พบคือประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในเมืองที่
มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ ๆ

ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

ประชากรนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๑๐๐ มีวัด ๗ แห่ง สำนักสงฆ์ ๒ แห่ง

กิจกรรมงานประเพณี ดังนี้

- งานวันเด็กแห่งชาติ ประมาณเดือนมกราคม
- ประเพณีวันสงกรานต์ ประมาณเดือนเมษายน
- ประเพณีวันลอยกระทง ประมาณเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน
- งานกีฬาต้านภัยยาเสพติด ประมาณเดือนมีนาคม
- ประเพณีวันเข้าพรรษา ประมาณเดือนกรกฎาคม – พฤศจิกายน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่ได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการทำเครื่องจักสานใช้สำหรับ
คร่ำเรือ วิธีการเลี้ยงไหมและการทอผ้าไหม วิธีการทอเสื่อจากต้นกก และวิธีการจับปลาธรรมชาติ

ภาษาถิ่น ร้อยละ ๙๐ พูดภาษาอีสาน

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ประชาชนในพื้นที่ได้ผลิตของใช้พื้นเมืองขึ้นใช้ในครัวเรือนและเหลือเอาไว้
จำหน่ายบ้าง ได้แก่ เสื่อที่ทอจากต้นกก ผ้าที่ทอจากฝ้ายและไหม เครื่องจักสานที่ทำจากไม้ไผ่ และแจวบอง

๕. ทรัพยากรธรรมชาติ

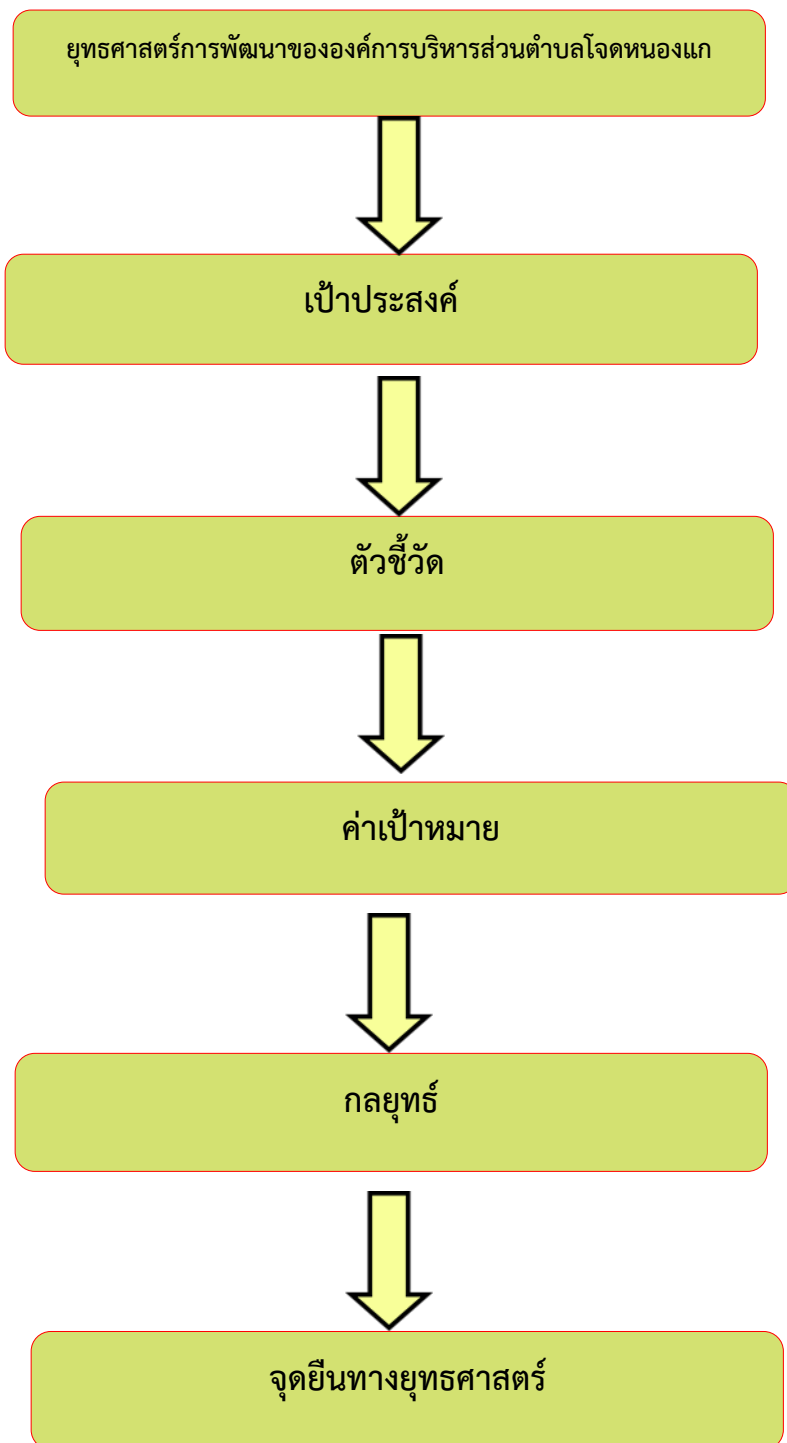
ในพื้นที่ส่วนมากเป็นพื้นที่สำหรับเพาะปลูก ที่อยู่อาศัย ร้านค้า สถานประกอบการ ตามลำดับ และมีพื้นที่เพียง
เล็กน้อยที่เป็นพื้นที่สาธารณะ ทรัพยากรในพื้นที่ได้แก่ ดิน น้ำ ต้นไม้ อากาศที่ไม่มีมลพิษ ปัญหาคือ น้ำที่ใช้ในการเกษตร
ต้องรอฤดูฝนแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรมีไม่เพียงพอ ปัญหาทางด้านขยะมูลฝอย เมื่อชุมชนมีความแออัดขยะมูลฝอยก็
เพิ่มขึ้น ทางองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก จึงได้จัดโครงการเพื่อแก้ปัญหาให้กับประชาชนและเป็นไปตามความ
ต้องการของประชาชน เช่น โครงการคัดแยกขยะในพื้นที่ โครงการปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่าง ๆ

สรุปการแก้ไขปัญหา

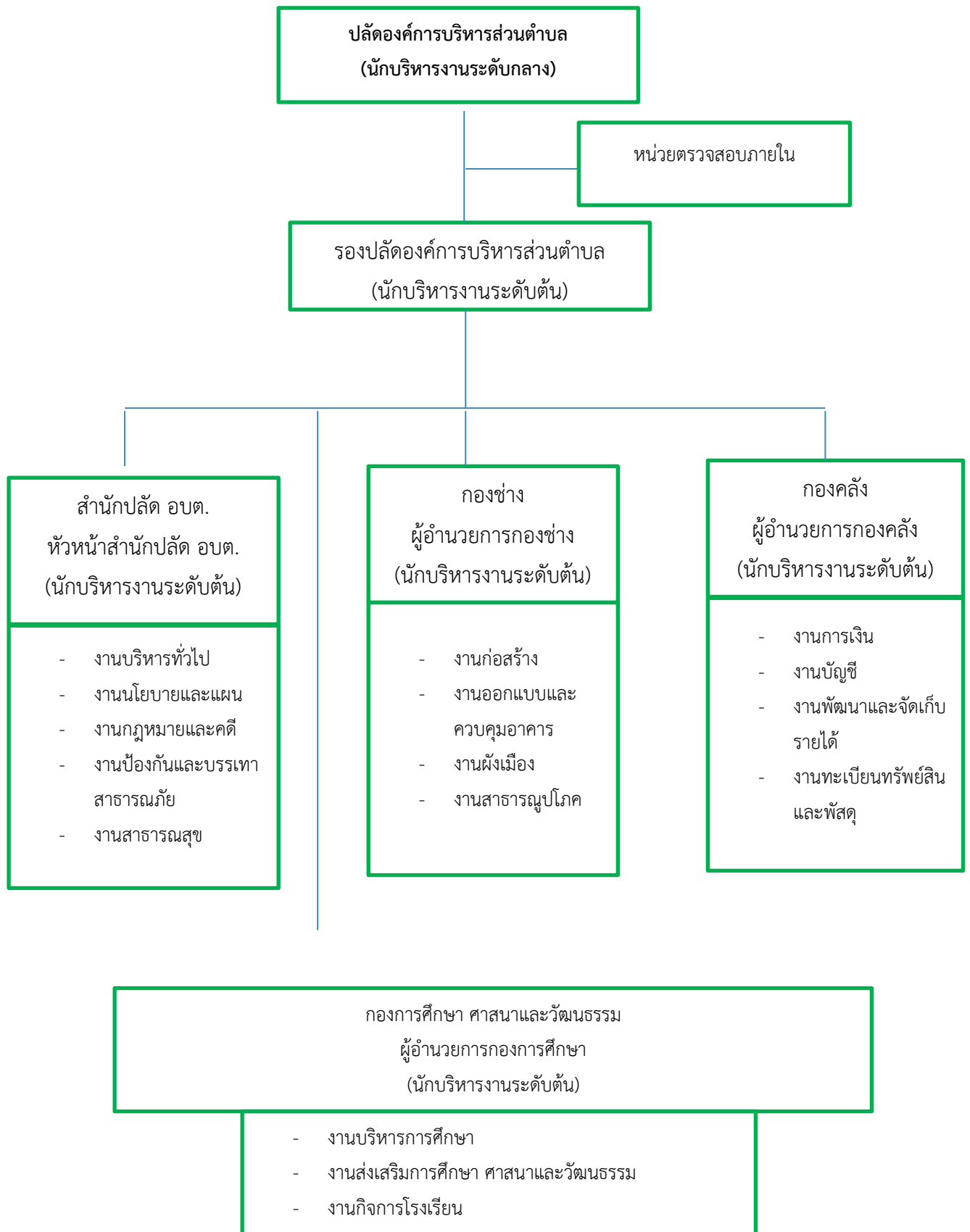
๑. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนสนใจในสุขภาพมากขึ้น โดยการจัดกิจกรรมให้เห็นผลที่ดี
๒. รณรงค์ให้เกิดการสำนึกรักบ้านเกิด
๓. ส่งเสริม อบรม การประกอบอาชีพต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

โครงสร้างหน่วยงาน

บทที่ ๓

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง

แนวทางการดำเนินงานและกลไกการบริหารความเสี่ยง

๑. แนวทางการดำเนินงาน ในการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก แบ่งเป็น ๒ ระยะ
ดังนี้

ระยะที่ ๑ การเริ่มต้นและพัฒนา

- ๑) กำหนดนโยบายหรือแนวทางในการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก
- ๒) ระบุปัจจัยเสี่ยง และประเมินโอกาส ผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง
- ๓) วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยงจากการดำเนินงาน
- ๔) จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง (High) และสูงมาก(Extreme) รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับปานกลาง (Medium) ที่มีนัยสำคัญ
- ๕) สื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนบริหารความเสี่ยงให้ผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแกรับทราบ และสามารถนำไปปฏิบัติได้
- ๖) รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง
- ๗) รายงานสรุปการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินการ ตามแผนบริหารความเสี่ยง

ระยะที่ ๒ การพัฒนาสู่ความยั่งยืน

- ๑) ทบทวนแผนบริหารความเสี่ยงในปีที่ผ่านมา
- ๒) พัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงแต่ละประเภท
- ๓) ผลักดันให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร
- ๔) พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรในการ ดำเนินงานตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง

กลไกการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย

- ๑) นายกององค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่แต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยง ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อนำไปปฏิบัติต่อไป
- ๒) คณะทำงานบริหารความเสี่ยง มีหน้าที่ดำเนินการให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง รายงานและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานต่อไปในอนาคต
- ๓) ผู้ปฏิบัติงาน หรือเจ้าหน้าที่และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก มีหน้าที่สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับคณะทำงานบริหารความเสี่ยง และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

หน้าที่ความรับผิดชอบตามโครงสร้าง

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย การกำกับดูแล การตัดสินใจ การจัดทำแผน การดำเนินการ การติดตามประเมินผล และการสอบทาน ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

- ๑.๑ ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ๑.๒ ให้ความเห็นชอบและให้ข้อเสนอแนะต่อระบบและแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๑.๓ รับทราบผลการบริหารความเสี่ยงและเสนอแนะแนวทางการพัฒนา
- ๑.๔ แต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล

๒. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

- ๒.๑ ส่งเสริมและติดตามให้มีการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม
- ๒.๒ พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติแผนการบริหารความเสี่ยง
- ๒.๓ พิจารณาผลการบริหารความเสี่ยงและเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

๓. หน่วยตรวจสอบภายใน

- ๓.๑ สอบทานกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ๓.๒ นำเสนอผลการบริหารความเสี่ยงให้กรรมการบริหารความเสี่ยงรับทราบและให้ข้อเสนอแนะ

๔. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

- ๔.๑ จัดให้มีระบบและกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร
- ๔.๒ ดำเนินการตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามมาตรการลดและควบคุมความเสี่ยง
- ๔.๓ รายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงที่สำคัญเสนอต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณา

๕. ผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

- ๕.๑ สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับคณะทำงานบริหารความเสี่ยง
- ๕.๒ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

บทที่ ๔

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดลำดับ ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการจัดทำแผนบริหาร จัดความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบลจาดหนองแก มีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารความเสี่ยง ๖ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. ระบุความเสี่ยง เป็นการระบุเหตุการณ์ใดๆ ทั้งที่มีผลดี และผลเสียต่อการบรรลุวัตถุประสงค์โดยระบุได้ว่า เหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร

๒. ประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่เกิดความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม

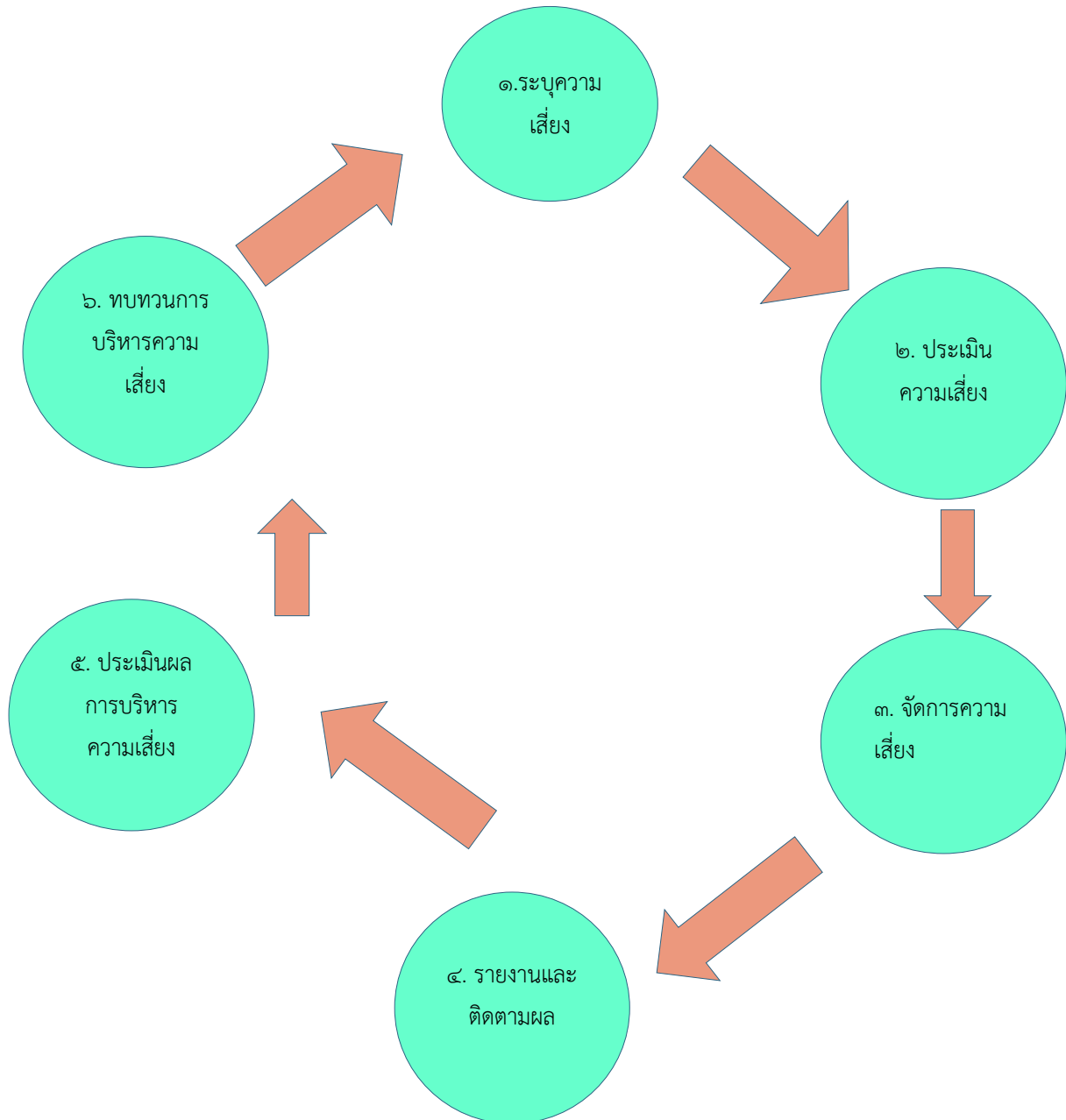
๓. จัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการ หรือแผนปฏิบัติการในการจัดการ และควบคุมความเสี่ยงสูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นได้ลดลง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

๔. รายงานและติดตามผล เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหมดตามลำดับให้ผู้บริหารรับทราบและให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

๕. ประเมินผลการบริหารความเสี่ยง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการ หรือกลไก การควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดมาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ (Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

๖. ทบทวนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหาร ความเสี่ยงใน ทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

กระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก

๑. การระบุความเสี่ยง

เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้องคำนึงถึง ความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรม ในการระบุปัจจัยเสี่ยงจะต้องพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาดความเสียหายและไม่ระบุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่ไม่จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกันรักษาตั้งนี้จึงจำเป็นต้องเข้าใจในความหมายของ “ความเสี่ยง (Risk)” “ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)” และ “ประเภทความเสี่ยง” ก่อนที่จะดำเนินการระบุความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

๑.๑ ความเสี่ยง (Risk)

หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักขององค์กร และเป้าหมายตามแผนปฏิบัติงาน

๑.๒ ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)

หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่า เหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง โดยปัจจัยเสี่ยงแบ่งได้ ๒ ด้าน ดังนี้

๑) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมการเกิดได้โดยองค์กร เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

๒) ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น ภาวะเป็ยบข้อบังคับภายในองค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารและการจัดการ ความรู้/ความสามารถของบุคลากร กระบวนการทำงาน ข้อมูล/ระบบสารสนเทศ เครื่องมือ/อุปกรณ์

๑.๓ ประเภทความเสี่ยง

แบ่งเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑) ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ เป้าหมาย พันธกิจ ในภาพรวมขององค์กร ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการไม่บรรลุผลตามเป้าหมายในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์กร

๒) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานประจำวัน หรือการดำเนินงานปกติที่องค์กรต้องเผชิญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านนี้ เช่น การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานโดยไม่มีผังการปฏิบัติงานที่ชัดเจน หรือไม่มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ บุคลากรขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและควบคุมทางการเงินและการงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลกระทบการเงินที่เกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น ข้อบังคับ

เกี่ยวกับรายงานทางการเงินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจแผ่นดิน สำนักงานงบประมาณ รวมทั้ง การจัดสรรงบประมาณไม่เหมาะสม เป็นต้น

๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ ประเด็นข้อกฎหมาย ระเบียบ การปกป้องคุ้มครองผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้เสีย การป้องกันข้อมูลรวมถึงประเด็น ทางด้านกฎระเบียบอื่นๆ

การระบุความเสี่ยงควรเริ่มการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วจึงระบุ ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานนั้นๆ ทำให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย และเสียโอกาส ปัจจัยเสี่ยงนั้นควรจะเป็นต้นเหตุที่แท้จริงเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการหามาตรการ ลดความเสี่ยงในภายหลังได้ ทั้งนี้ การระบุความเสี่ยง สามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น จากการวิเคราะห์กระบวนการทำงาน การวิเคราะห์ทบทวน ผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมสมอง การเปรียบเทียบกับองค์กรอื่น การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม เป็นต้น

๒. การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดระดับ ความเสี่ยง ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับ ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยคณะทำงานบริหาร ความเสี่ยงได้ กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนน ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

๒.๒ การประเมินโอกาสและผลกระทบความเสี่ยง

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้ เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑) พิจารณาโอกาส/ความถี่ ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดนั้นมากน้อย เพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood x Impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๕ ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ๕ ส่วน ดังนี้

๑) **ระดับความเสี่ยงต่ำมาก (Least Risk :L)** คะแนนระดับความเสี่ยง ๑ คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ ไม่ต้องมีมาตรการควบคุม ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆเพิ่มเติม (สีฟ้า)

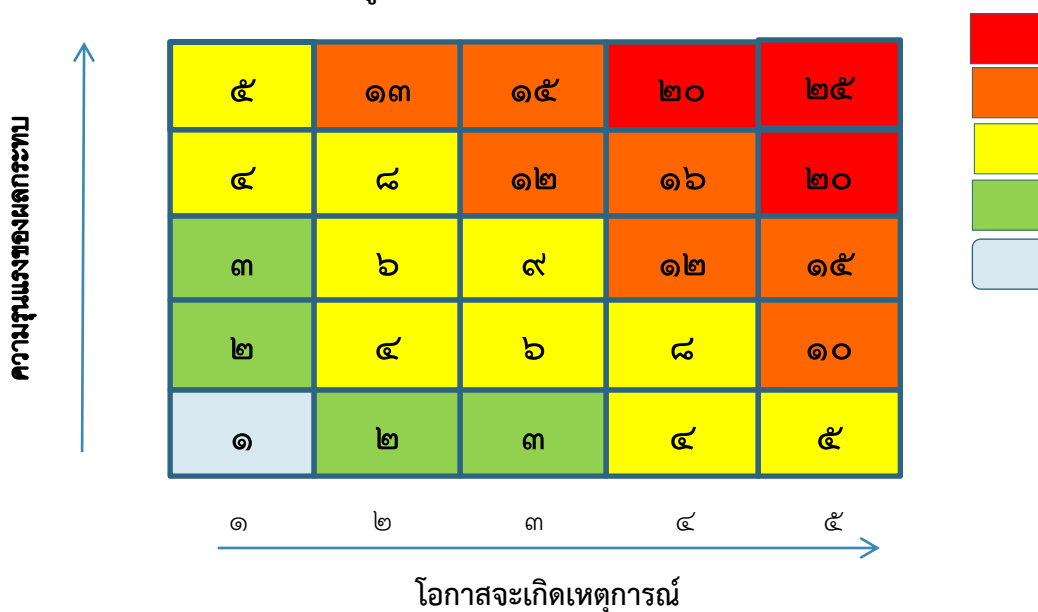
๒) **ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low Risk : L)** คะแนนระดับความเสี่ยง ๒ - ๓ คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงระดับนี้ถือว่าเป็นความเสี่ยงไม่มีนัยสำคัญสามารถยอมรับได้ ให้ติดตามเป็นระยะ ๆ ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการเพิ่มเติมอีก (สีเขียว)

๓) **ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Moderate Risk : M)** คะแนนระดับความเสี่ยง ๔ - ๙ คะแนน เป็นความเสี่ยงที่เฝ้า ระวังอย่างต่อเนื่องและอาจเพิ่มความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน (สีเหลือง)

๔) **ระดับความเสี่ยงสูง (High Risk : H)** คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๐ - ๑๖ คะแนน เป็นความเสี่ยงที่ต้องเฝ้า ระวังอย่างต่อเนื่อง และอาจเพิ่มความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการโดยหากมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการจัดการความเสี่ยงให้มีความสำคัญในระดับรอง (สีส้ม)

๕) **ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme Risk : E)** คะแนนระดับความเสี่ยง ๒๐ - ๒๕ คะแนน ต้องมีแผนลด ความเสี่ยงและประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการโดยหากมีข้อจำกัดในด้าน ทรัพยากรในการจัดการความเสี่ยงให้มีความสำคัญในระดับต่อเนื่อง (สีแดง)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

ระดับความเสี่ยง	เขตสี (Zone)	มาตรการในปัจจุบัน	มาตรการเพิ่มเติม
ระดับต่ำมาก	ฟ้า 	มาตรการในการจัดการความเสี่ยงในปัจจุบันอาจเพียงพอแล้วให้ติดตามการดำเนินการเป็นระยะ ๆ	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช้ทรัพยากรเพิ่มเติม หรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับต่ำ	เขียว 	มาตรการในการจัดการความเสี่ยงในปัจจุบันอาจเพียงพอแล้วให้ติดตามการดำเนินการเป็นระยะ ๆ	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช้ทรัพยากรเพิ่มเติม หรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับปานกลาง	เหลือง 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องและอาจเพิ่มเติมความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช้ทรัพยากรเพิ่มเติม หรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับสูง	ส้ม 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องและอาจเพิ่มเติมความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการโดยหากมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการจัดการความเสี่ยง ให้มีความสำคัญในระดับรอง
ระดับสูงมาก	แดง 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องและอาจเพิ่มเติมความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการโดยหากมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการจัดการความเสี่ยง ให้ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการติดตามการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

การจัดการความเสี่ยง โดยการลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย เพื่อให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยพิจารณาต้นทุนการจัดการความเสี่ยง และผลประโยชน์ที่จะได้รับโดยมีทางเลือกที่จะจัดการกับความเสียหาย ๔ วิธี ประกอบด้วย

๑. การยอมรับความเสี่ยง
๒. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง
๓. การถ่ายโอนความเสี่ยง
๔. การลดควบคุมความเสี่ยง

๕. การทบทวนความเสี่ยงและกรอบแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๕.๑ การพิจารณาทบทวนความเสี่ยงจากการควบคุมภายในของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

มีการกำหนดการจัดวางและมีกิจกรรมการควบคุมภายในของกระบวนการที่สำคัญครบถ้วนทุกกระบวนการตามภารกิจของโครงสร้างขององค์กร (จากการประเมินผลการควบคุมภายใน)

ครบถ้วน

ไม่ครบถ้วน กระบวนการที่ยังไม่ดำเนินการ ได้แก่

.....

๕.๒ การพิจารณากรอบแผนบริหารจัดการความเสี่ยง (การระบุความเสี่ยง)

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ประเด็นความเสี่ยง	ผลการพิจารณา (ความเสี่ยงเดิม/ใหม่)	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนา ศักยภาพพลเมือง	การป้องกันโรคติดเชื้อ โควิด๑๙	ลดระดับการติดเชื้อให้เป็นร้อยละ ๑๐๐	E อาจไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผน ยุทธศาสตร์ที่กำหนด เนื่องจากเป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่	เดิม	ประชาสัมพันธ์ รมรณรงค์การใช้หน้ากากอนามัย และเจล แอลกอฮอล์ในการป้องกันเชื้อ
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการพัฒนาการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	ให้ลดการฝังกลบขยะเป็นร้อยละ ๙๐	E การลดการทิ้งขยะยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เนื่องจากประชาชนขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอย	เดิม	เจ้าหน้าที่จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างจิตสำนึกการทิ้งขยะ
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการพัฒนา ระบบบริหารจัดการที่ดี	การจัดเก็บรายได้ภาษีและใบอนุญาต	จัดเก็บภาษีให้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด ๑๐๐%	M การสำรวจข้อมูลไม่มีความแน่นอน แผนที่ภาษียังใช้งานได้ไม่เต็ม ๑๐๐ % เจ้าหน้าที่ขาดระเบียบ กฎหมาย	ใหม่	ประชาสัมพันธ์การออกจัดเก็บภาษี และใบอนุญาตค่าธรรมเนียม
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ควบคุมได้ตามระเบียบ กฎหมาย	เพิ่มอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ	M ขาดเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานและชาติวิศวกรในหน่วยงานเพื่อเซ็นรับรองแบบ	ใหม่	การควบคุมงานก่อสร้างยังขาดอัตรากำลังในองค์กร
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนา ศักยภาพพลเมือง	มีการขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคล เป็นไปตามระเบียบ	ใช้แบบ ๐๓ เพื่อขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคล	L พนักงาน เจ้าหน้าที่ ฝ่ายบริหาร ใช้แบบ ๐๓ ในการขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคล	เดิม	การใช้รถยนต์ส่วนบุคคลต้องมีการขออนุญาตใช้รถอย่างถูกต้องเป็นระเบียบ และกฎหมาย

ยุทธศาสตร์	ค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ประเด็นความเสี่ยง	ผลการพิจารณา (ความเสี่ยงเดิม/ ใหม่)	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน
ยุทธศาสตร์ การพัฒนามนุษย์ และสังคมให้น่าอยู่	เด็กเล็กสามารถ เข้าเรียนได้เต็ม ร้อย %	เด็กต้องได้รับ การศึกษาและ พัฒนาตนเอง	L บุคลากรครูต้องได้รับการอบรม ระเบียบ ข้อกฎหมาย	เดิม	จัดส่งบุคลากรครูเข้ารับการ อบรมเพื่อทราบถึงระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องและจัดสื่อ การเรียนการสอนให้ครอบคลุม
ยุทธศาสตร์ การพัฒนาการ บริหารภาครัฐ	เพื่อแก้ไขข้อมูล ปัญหาได้ตรงตาม ความต้องการของ ประชาชน ประชาชนไม่น้อย กว่า ๘๐ %	มีข้อมูลเพื่อ แก้ไขปัญหาได้ ตรงตามความ ต้องการของ ประชาชน	L ประชาชนไม่เข้าร่วมประชาคมไม่ถึงร้อย ละที่กำหนดตามตัวชี้วัดของโครงการ เนื่องจากไม่ได้รับรู้ข่าวสารและไม่ให้ ความสำคัญ	ใหม่	การดำเนินการตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญ ขึ้นตามหลักธรรมาภิบาล

๖. การระบุความเสี่ยง

๖.๑ การพิจารณาความเสี่ยงจากกรอบแผนบริหารความเสี่ยงกับความเพียงพอของมาตรการการควบคุมภายใน กรณีการประเมินประสิทธิผลการควบคุมที่มีอยู่

ประสิทธิผลของการควบคุมที่มีอยู่				
ระดับการควบคุม		ผลการดำเนินงานเมื่อเทียบกับเป้าหมาย	กระบวนการควบคุม	การติดตาม
๑	เบื้องต้น	ต่ำกว่าเป้าหมายมาก	ไม่มีมาตรฐานที่ชัดเจน	ไม่มีการติดตาม
๒	ไม่เป็นทางการ	ต่ำกว่าเป้าหมาย	มีการควบคุมเป็นมาตรฐานแต่ยังไม่นำมาใช้ปฏิบัติ	มีการควบคุมแต่ไม่มีการติดตาม
๓	เป็นระบบ	เป็นไปตามเป้าหมาย	มีการควบคุมเป็นมาตรฐานของแต่ละหน่วยงาน/กอง	มีการรายงานแต่ไม่มีการรายงานให้ผู้บริหารทราบ
๔	บูรณาการ	ดีกว่าเป้าหมาย	มีการกำหนดเป็นมาตรฐานขององค์กร	มีการติดตามและมีรายงานให้ผู้บริหารทราบเป็นระยะ
๕	ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	ดีกว่าเป้าหมายมาก	มีการกำหนดเป็นมาตรฐานขององค์กร เทียบเคียงกับ Best Practice	มีการระบุระยะเวลาติดตามและรายงานผลที่ชัดเจน

การพิจารณาประสิทธิภาพการควบคุม หากมีมุมมองใดที่มีระดับการควบคุม ต่ำกว่า ๓ จะถือว่าประสิทธิภาพการควบคุมไม่เพียงพอ

ยุทธศาสตร์	ประเด็นความเสี่ยง	ความเสี่ยงของมาตรฐานการควบคุมภายใน			ประเด็นความเสี่ยงที่เหลืออยู่
		ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย	กระบวนการควบคุม	การติดตาม	
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาศักยภาพพลเมือง	E อาจไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนด เนื่องจากเป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่	๔	๔	๒	E อาจไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนด เนื่องจากเป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่ ประชาชนยังไม่ตระหนักถึงภัยจากโรคติดต่อชนิดนี้
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการพัฒนาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	E การลดการทิ้งขยะยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอเนื่องประชาชนขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอย	๓	๔	๓	E การลดการทิ้งขยะยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอเนื่องประชาชนขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอย รายงานให้ผู้บริหารทราบและประชาสัมพันธ์การใช้ถุงผ้าและการนำขยะกลับมาใช้ซ้ำ
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี	M การสำรวจข้อมูลไม่มีความแน่นอน แผนทีภษียังใช้งานได้ไม่เต็ม ๑๐๐ % เจ้าหน้าที่ขาดระเบียบกฎหมาย	๒	๒	๔	M การสำรวจข้อมูลไม่มีความแน่นอน แผนทีภษียังใช้งานได้ไม่เต็ม ๑๐๐ % เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ระเบียบ กฎหมาย ประชาชนไม่ทราบวันกำหนดเก็บภษีย
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	M ขาดเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานและขาดวิศวกรในหน่วยงานเพื่อเซ็นรับรองแบบ	๔	๒	๓	M ขาดเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานและขาดวิศวกรในหน่วยงานเพื่อเซ็นรับรองแบบ

ยุทธศาสตร์	ประเด็นความเสี่ยง	ความเพียงพอของมาตรฐานการควบคุมภายใน			ประเด็นความเสี่ยงที่เหลืออยู่
		ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย	กระบวนการควบคุม	การติดตาม	
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาศักยภาพพลเมือง	L พนักงาน เจ้าหน้าที่ ฝ่ายบริหาร ใช้แบบ ๐๓ ในการขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคล	๓	๓	๔	L พนักงาน เจ้าหน้าที่ ฝ่ายบริหาร ใช้แบบ ๐๓ ในการขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคล พร้อมกับรายงานให้ผู้บริหารทราบเป็นระยะ ๆ
ยุทธศาสตร์ การพัฒนามนุษย์และสังคมให้น่าอยู่	L บุคลากรครูต้องได้รับการอบรม ระเบียบข้อกฎหมาย	๓	๔	๔	มีการติดตามและมีรายงานให้ผู้บริหารทราบเป็นระยะ
ยุทธศาสตร์ การพัฒนาการบริหารภาครัฐ	L ประชาชนไม่เข้าร่วมประชาคมไม่ถึงร้อยละที่กำหนดตามตัวชี้วัดของโครงการเนื่องจากไม่ได้รับรู้ข่าวสารและไม่ให้ความสำคัญ	๓	๓	๔	มีการติดตามและมีรายงานให้ผู้บริหารทราบเป็นระยะ
ยุทธศาสตร์ การพัฒนาการบริหารภาครัฐ	L อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ	๓	๓	๓	มีการรายงานแต่ไม่มีการรายงานให้ผู้บริหารทราบ

๗. การประเมินความเสี่ยง

โอกาส เกณฑ์ที่ ๑ ความถี่

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ความถี่ที่เกิดขึ้น (เฉลี่ย)	ระดับคะแนน
สูงมาก	ปีละ ๑๐ - ๑๒ ครั้ง	๕
สูง	ปีละ ๗ - ๙ ครั้ง	๔
ปานกลาง	ปีละ ๔ - ๖ ครั้ง	๓
น้อย	ปีละ ๒ - ๓ ครั้ง	๒
น้อยมาก	ปีละครั้ง	๑

โอกาส เกณฑ์ที่ ๒ %โอกาสที่เกิดขึ้น

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้น	ระดับคะแนน
สูงมาก	มากกว่า ๘๐ %	๕
สูง	๖๐ - ๘๐ %	๔
ปานกลาง	๔๑ - ๖๐ %	๓
น้อย	๒๑ - ๔๐ %	๒
น้อยมาก	น้อยกว่า ๒๐ %	๑

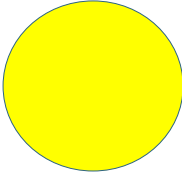
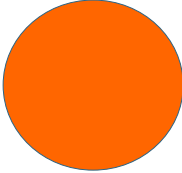
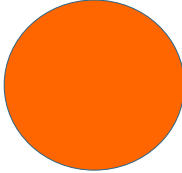
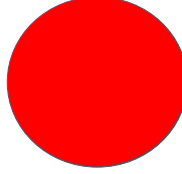
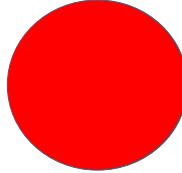
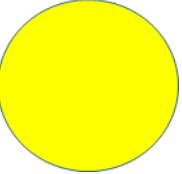
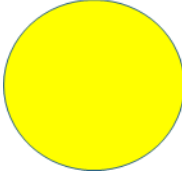
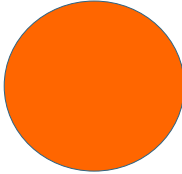
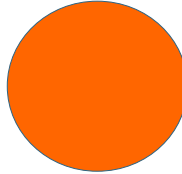
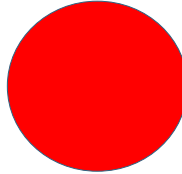
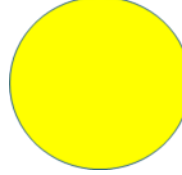
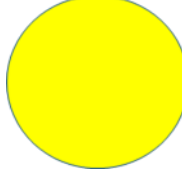
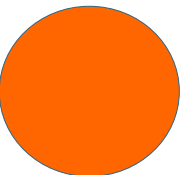
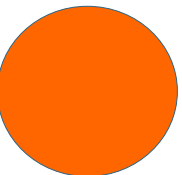
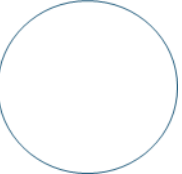
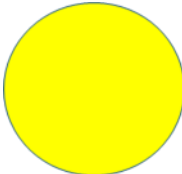
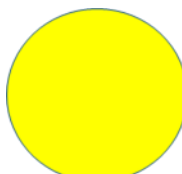
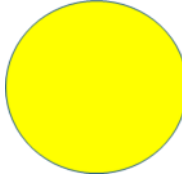
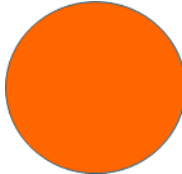
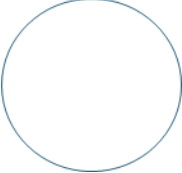
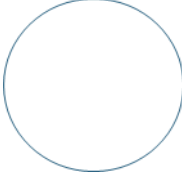
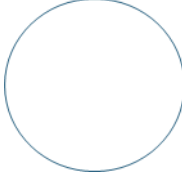
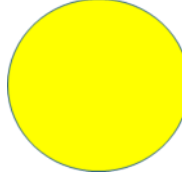
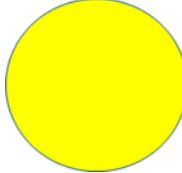
ผลกระทบ เกณฑ์ที่ ๑ ความล่าช้า

ผลกระทบ	ความรุนแรง	ระดับคะแนน
สูงมาก	ทำให้ล่าช้ามากกว่า ๖ เดือน	๕
สูง	ทำให้ล่าช้าระหว่าง ๔ - ๖ เดือน	๔
ปานกลาง	ทำให้ล่าช้าระหว่าง ๒ - ๔ เดือน	๓
น้อย	ทำให้ล่าช้าระหว่าง ๑ - ๒ เดือน	๒
น้อยมาก	ทำให้ล่าช้าไม่เกิน ๑ เดือน	๑

ผลกระทบ เกณฑ์ที่ ๒ ผลสัมฤทธิ์ของงาน

ผลกระทบ	ความรุนแรง	ระดับคะแนน
สูงมาก	ผลสัมฤทธิ์ของงานเหลือ ๕๐ % หรือน้อยกว่า	๕
สูง	ผลสัมฤทธิ์ของงานเหลือ ๕๑ - ๖๐ %	๔
ปานกลาง	ผลสัมฤทธิ์ของงานเหลือ ๖๑ - ๗๐ %	๓
น้อย	ผลสัมฤทธิ์ของงานเหลือ ๗๑ - ๘๐ %	๒
น้อยมาก	ผลสัมฤทธิ์ของงานเหลือ ๘๑ %	๑

ผลการประเมิน

ค					
ค					
ค					
ค					
ค					
	๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์

๘. การวิเคราะห์ประเมินโอกาสผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง

RM-๒

รหัสความเสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผู้รับผิดชอบ/หน่วยงาน	ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ	คะแนนความเสี่ยง/ระดับความเสี่ยง	การตอบสนองความเสี่ยง
๑S	การป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID ๑๙)	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อวางแนวทางควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - เพื่อสร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้แก่ประชาชนในพื้นที่ในการป้องกันตนเองจากโรคติดต่อ - เพื่อพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายแลประชากรในการป้องกันโรคติดต่อ 	สำนักปลัด	<ul style="list-style-type: none"> - การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID ๑๙) ในประเทศไทยที่มีภาวะรุนแรง - การขาดทักษะของเจ้าหน้าที่ในการควบคุมโรคอุบัติใหม่ 	ด้านกลยุทธ์ (S)	๕	๕	๒๕ สูงมาก	การลดโอกาสและลดผลกระทบของความเสี่ยง
๒O	การบริหารจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	- เพื่อความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยในชุมชน	สำนักปลัด	- ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอย	ด้านการดำเนินงาน (O)	๓	๕	๑๕ สูง	- ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอย

รหัส ความ เสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผู้รับผิดชอบ/ หน่วยงาน	ความเสี่ยง	ประเภท ความเสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ	คะแนน ความ เสี่ยง/ ระดับ ความเสี่ยง	การตอบสนอง ความเสี่ยง
๓F	การจัดเก็บรายได้และ ใบอนุญาต ค่าธรรมเนียม	เพื่อให้การจัดเก็บรายได้มี ประสิทธิภาพ จัดเก็บครบถ้วน ถูกต้อง ตามเป้าหมายและไม่มี มีลูกหนี้ค้างชำระ	กองคลัง	- จัดเก็บภาษีได้ไม่ ครบ ถ้วน เนื่องจาก ข้อมูลที่ สํารวจได้ไม่มี ความแน่ นอน - เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ระเบียบและกฎหมาย ที่ เกี่ยวข้อง - ขาดบุคลากรที่มี ความ รู้ความสามารถ เฉพาะ ด้าน	ด้าน การเงิน (F)	๓	๓	๙ ปานกลาง	ประชาสัมพันธ์ ให้เจ้าของ กิจการ หรือ ประชาชน ทั่วไปได้รับ ทราบใน ระเบียบหรือ เวลาในการ ชำระภาษี
๔O	การควบคุมงาน ก่อสร้าง	ให้มีความถูกต้อง ถูกระเบียบ	กองช่าง	- ขาดบุคลากรที่มี ความรู้ ความ สามารถเฉพาะด้าน	ด้านการ ดำเนินงาน (O)	๓	๓	๙ ปานกลาง	- แผน อัตรากำลัง
๕O	การใช้รถยนต์ ส่วนกลาง	- เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเติม เชื้อเพลิง - เพื่อลดค่าซ่อมแซม เพื่อการเดินทางที่ปลอดภัย	ทุกกอง	ลดค่าใช้จ่าย ลดอุบัติเหตุ	ด้านการ ดำเนินงาน (O)	๓	๓	๙ ปานกลาง	จัดทำแบบ ๐๓
								คะแนน	

รหัส ความ เสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผู้รับผิดชอบ/ หน่วยงาน	ความเสี่ยง	ประเภท ความเสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ	ความ เสี่ยง/ ระดับ ความเสี่ยง	การตอบสนอง ความเสี่ยง
๖๐	แผนพัฒนาด้าน การศึกษา	- เพื่อให้เด็กเล็กมีการเรียนรู้ เพิ่มขึ้น - ให้เด็กได้รับประสบการณ์	กอง การศึกษาฯ	- บุคลากรครูต้อง ได้รับการอบรม ระเบียบ ข้อกฎหมาย -ความปลอดภัยของ ศพด.ในพื้นที่	ด้านการ ดำเนินงาน (๐)	๓	๓	๙ ปานกลาง	จัดให้บุคลากร ครูเข้ารับการ อบรมด้านอา หากกลางวัน และอาหาร เสริมต้องได้รับ ตามเกณฑ์
๗C	งานตรวจสอบภายใน	เพื่อให้คำปรึกษา และแนะนำ ให้กับองค์กร และตรวจสอบ การทุจริตหรือทรัพย์สิน	หน่วย ตรวจสอบ ภายใน	บุคลากรขาดองค์ ความรู้ในระเบียบและ กฎหมาย	ด้าน กฎหมาย ระเบียบ(C)	๓	๓	๙ ปานกลาง	จัดให้บุคลากร เข้ารับการ อบรม

๙. แผนบริหารจัดการความเสี่ยง

RM ๓

รหัส ความ เสี่ยง	กิจกรรมที่พบ ความเสี่ยง	มาตรการการ บริหารจัดการ ความเสี่ยง	เป้าหมาย/ ผลสำเร็จ ของ มาตรการ การบริหาร จัดการ ความเสี่ยง	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖											ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ (บาท)		
				ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.			ก.ย.	
๑๕	การป้องกัน โรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา (COVID ๑๙)	ประชาสัมพันธ์ รณรงค์การใช้ หน้ากาก อนามัย และ เจล แอลกอฮอล์ ในการป้องกัน เชื้อ	การ ดำเนินการ ถูกต้อง เชื่อถือได้ เป็นไปตาม ระเบียบ														กองช่าง	๓๐,๐๐๐
๒๐	การกำจัดขยะ มูลฝอยและสิ่ง ปฏิกูล	จัดเก็บขยะ เป็นเวลา จัดหาถุงดำ ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชน ทราบ	การทิ้งขยะ เป็นระเบียบ ประชาชน รับทราบ															

(ต่อ)

RM ๓

รหัส ความ เสี่ยง	กิจกรรมที่พบ ความเสี่ยง	มาตรการการ บริหารจัดการ ความเสี่ยง	เป้าหมาย/ ผลสำเร็จของ มาตรการการ บริหาร จัดการความ เสี่ยง	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖												ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ (บาท)
				ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		

(ต่อ)

RM ๓

รหัส ความ เสี่ยง	กิจกรรมที่พบ ความเสี่ยง	มาตรการการ บริหารจัดการ ความเสี่ยง	เป้าหมาย/ ผลสำเร็จของ มาตรการการ บริหาร จัดการความ เสี่ยง	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖												ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ (บาท)
				ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		

(ต่อ)

RM ๓

รหัส ความ เสี่ยง	กิจกรรมที่พบ ความเสี่ยง	มาตรการการ บริหารจัดการ ความเสี่ยง	เป้าหมาย/ ผลสำเร็จของ มาตรการการ บริหาร จัดการความ เสี่ยง	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖												ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ (บาท)
				ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		

ภาคผนวก

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก

ที่ ๔๑๔ /๒๕๖๕

เรื่อง คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ดังนั้นเพื่อให้ การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น จึงแต่งตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการ ความเสี่ยงเพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานรัฐที่อยู่ภายใต้การบริหารจัดการของหัวหน้า หน่วยงานของรัฐ ดังนี้

๑. นายเกษม ศรีลำดวน	ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	ประธานกรรมการ
๒. นางสุภาพร อิศระกุล	ตำแหน่ง รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	กรรมการ
๓. นายพฤษภ เกิดศักดิ์	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๔. นางสาวอรอนงค์ ศิริโชติ	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๕. นายไพฑูรย์ ศรีลาดหา	ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัด อบต.	กรรมการ
๖. พ.จ.ต. ยงกิจ พุทธศาสน์บัณฑิต	ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการ
๗. นางสาวอภิญญา กุลศรี	ตำแหน่ง นิติกร	กรรมการ/เลขานุการ

ให้คณะทำงานมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- กำหนดเกณฑ์วัดความเสี่ยงและเพดานความเสี่ยงที่องค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก จะยอมรับได้
- กำหนดมาตรการที่จะใช้ในการจัดการความเสี่ยงให้เหมาะสมต่อสภาวการณ์
- ทบทวนความเพียงพอของนโยบายและระบบการบริหารความเสี่ยง โดยรวมถึงความมีประสิทธิภาพของระบบและ การปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนด
- มีหน้าที่ในการพิจารณาและอนุมัตินโยบายและกรอบการบริหารความเสี่ยง
- ติดตามการพัฒนารอบการบริหารความเสี่ยง
- ติดตามกระบวนการบ่งชี้และการประเมินความเสี่ยง

๗. ประเมินและอนุมัติแผนการจัดการความเสี่ยง

๘. รายงานต่อคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแกและการจัดการความเสี่ยง อย่างสม่ำเสมอ เกี่ยวกับการบริหาร การดำเนินงาน และสถานะความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ รวมถึงสิ่งที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ที่กำหนด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ว่าที่ร้อยตรี

(นิพนธ์ ศิริวรประสาท)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโจดหนองแก

